

Briselē, 2026. gada 18. februārī
(OR. en, es, fr)

**Starpiestāžu lieta:
2025/0132 (COD)**

**6177/1/26
REV 1 ADD 1**

**CODEC 196
JAI 180
ASILE 16
FRONT 31**

"I/A" PUNKTA PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Temats:	Projekts – EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA, ar ko groza Regulu (ES) 2024/1348 attiecībā uz drošas trešās valsts koncepcijas piemērošanu (pirmais lasījums) – leģislatīvā akta pieņemšana = paziņojumi

Spānija lūdz Padomes protokolā iekļaut šādu paziņojumu

1. Spānija ir apņēmusies īstenot Eiropas Migrācijas un patvēruma paktu. Šis pakts ir vēsturisks pagrieziena punkts procesā, kura mērķis ir patvēruma un migrācijas pārvaldības jomā izstrādāt visaptverošu ES politisko satvaru un tiesisko regulējumu. Būtisks minētā tiesiskā regulējuma elements ir Regula (ES) 2024/1348, ar ko izveido kopīgu procedūru starptautiskajai aizsardzībai (Patvēruma procedūras regula).
2. Šo priekšlikumu, ar kuru iecerēts grozīt Patvēruma procedūras regulu, Spānija neatbalsta četru iemeslu dēļ, kas saistīti ar leģislatīviem, juridiskiem, ārējo attiecību un darbības aspektiem.

3. Pirmkārt, regula grauj pakta vienotību. Tā paredz Eiropas Migrācijas un patvēruma pakta grozīt, pirms vispār ir sākta tā piemērošana (kas notiks 2026. gada jūnijā). Šis grozījums tiek veikts, pirms mums ir dota iespēja pārbaudīt, vai pareizi strādā gan jaunais tiesiskais regulējums kopumā, gan – jo īpaši – jaunie noteikumi par drošas trešās valsts koncepciju, par kuriem tika panākta vienošanās un kuri tika iekļauti Patvēruma procedūras regulā jau 2023. gada beigās. Turklāt ir paredzēts grozīt vienu no tiem elementiem, par ko bija īpaši grūti panākt vispārēju vienošanos, proti, drošas trešās valsts koncepciju. Visbeidzot, šo priekšlikumu nevar vērtēt atrauti, tas ir jāvērtē ciešā saistībā ar Atgriešanas regulu un tajā paredzētajiem atgriešanas centriem. Spānijai vēl aizvien ir kritiska attieksme pret šādiem repatriācijas centriem trešās valstīs.
4. Otrkārt, Spānijai ir juridiska rakstura bažas par tekstā paredzēto iespēju šajā jomā slēgt nesaistošas vienošanās. Šādas vienošanās nedod iespēju nodrošināt, ka tiek ievērotas uz trešo valsti pārsūtīto pieteikuma iesniedzēju tiesības un pienākumi. Nav nekādu garantiju, ka minētajiem pieteikuma iesniedzējiem tiks nodrošināta efektīva aizsardzība saskaņā ar Savienības un starptautiskajām tiesībām. Piedevām, ja šādas vienošanās nav saistošas, rodas jautājums, kā dalībvalstīm un trešām valstīm varētu uzlikt pienākumu tās ievērot. Tā kā nepārprotami ir paredzēta iespēja, ka pati Savienība šajā jomā var slēgt nesaistošus nolīgumus vai vienošanās ar trešām valstīm, visas dalībvalstis uzņemas lielu atbildību un nepieņemamu risku. Turklāt ir liels risks, ka Eiropas Savienības Pamattiesību hartā un Eiropas Cilvēktiesību konvencijā nostiprinātā neizraidīšanas principa iespējamu pārkāpumu dēļ tiks sāktas tiesvedības. Vēl viens juridisks risks ir iespēja, ka tiks ietekmēti noteikumi par atbildības noteikšanu. Šādā ziņā nevar izslēgt, ka tiks apturēta pārsūtīšana saskaņā ar Patvēruma un migrācijas pārvaldības regulu, jo valstu tiesas varētu uzskatīt, ka uz valstīm, kas parakstījušas šādus nolīgumus, personas nevar pārsūtīt.

5. Treškārt, ja Savienība vai citas dalībvalstis noslēdz šādus nolīgumus ar trešām valstīm, kas ir Spānijas kaimiņvalstis, tas tieši ietekmē Spānijas divpusējās attiecības ar minētajām valstīm. Tekstā ir paredzēts iepriekšējas informēšanas mehānisms, kas attiecas uz dalībvalstīm, kam ir kopīga robeža. Tomēr teksts ir formulēts tā, ka netiek aptvertas Spānijas nozīmīgākās kaimiņvalstis, ar kurām citas dalībvalstis varētu noslēgt nolīgumus, neinformējot un neapspriežoties ar Spāniju.
6. Ceturtkārt, attiecībā uz darbību, Spānijai ir nopietnas šaubas par regulas efektivitāti un lietderību. Fakts, ka saiknes kritērijs ir brīvprātīgs, liek šaubīties par mehānisma ilgtspēju. Spānija prāto – kāds gan stimulants būtu jānodrošina pārsūtītajai personai, kurai nav ģimenes, sociālu vai ekonomisku saikņu un kuras izredzes nezināmā trešā valstī ir ierobežotas, lai tā nemēģinātu atgriezties Savienībā. Turklāt, ja dažas dalībvalstis saiknes kritēriju piemērotu, bet citas – ne, veidotos sadrumstalota, nevis kopīga sistēma. Jāšaubās arī par šāda pasākuma izmaksu un ieguvumu attiecību. Nav veikta kaut nedaudz objektīva izmaksu un ieguvumu analīze. Turpretī esoši līdzīgi piemēri jau ir pierādījuši, ka tie maksā dārgi un to rezultāti ir ierobežoti.
7. Ņemot vērā iepriekš minēto, Spānija balso **PRET** šīs regulas pieņemšanu pašreizējā redakcijā.

Francija lūdz Padomes protokolā iekļaut šādu paziņojumu

Francija balso pret to, ka tiek pieņemta Eiropas Parlamenta un Padomes Regula, ar ko groza Regulu (ES) 2024/1348 attiecībā uz drošas trešās valsts koncepcijas piemērošanu. Ja drošas trešās valsts koncepcijas piemērošana tiek mainīta tā, kā tas patlaban paredzēts, tiek radīti ievērojami ar darbību saistīti, juridiski un politiski riski gan tām dalībvalstīm, kas izvēlas nepiemērot saiknes kritēriju, gan tām dalībvalstīm, kas neizdara šādu izvēli un, *a fortiori*, nevarēs to izdarīt.

Paredzot, ka saiknes kritērijs vairs nav obligāts, un tā vietā dodot iespēju noslēgt nolīgumus vai vienošanās ar trešām valstīm, teksts apdraud trauslo līdzsvaru, kas tika panākts saistībā ar Migrācijas un patvēruma paktu, un rada riskus attiecībā uz pakta īstenošanu:

- teksts rada risku, ka varētu palielināties sekundārās kustības – risku, ko pirms tiesību akta grozījumu iesniegšanas nebija iespējams izvērtēt, jo netika veikts iepriekšējs ietekmes novērtējums;
- šis teksts varētu traucēt pārsūtīšanu starp dalībvalstīm, kas paredzēta Dublinas mehānismā un attiecīgi Regulā (ES) 2024/1351 (2024. gada 14. maijs) par patvēruma un migrācijas pārvaldību;
- jo īpaši riskanta ir iespēja noslēgt “vienošanās”, kuras – ņemot vērā, ka tās ir nesaistošas, – dalībvalstīm nedos iespēju nodrošināt visas garantijas, kas nepieciešamas, lai trešā valstī, kurā atbildīgā dalībvalsts plāno patvēruma meklētāju atgriezt, viņš varētu saņemt tāda līmeņa aizsardzību, ko prasa drošas trešās valsts koncepcija, īpaši – faktisku piekļuvi šādai aizsardzībai.

Nobeigumā Francija vēlreiz uzsver, ka tā iebilst pret šādu nolīgumu vai vienošanos finansēšanu no ES līdzekļiem, jo īpaši no ārējās darbības līdzekļiem.